

Комиссияны жыйылыуу

Игорь РОМАШКИН:

Байрамланы кезиуонде кьоркьуусулукь жалчытылынырыкьды

Тюнене КъМР-ни Терроризмге къажуу комиссиясы бла Оператив штаб бирге бардырган жыйылыуда Жангы жылы эмда Рождествону байрамларны кезиуонде жамауат кьоркьуусулукь жалчытыну мадарлары сюзюлгендиле. Аны АТК-ны башчысы орунбасары РФ-ни ФСБ-сыны КъМР-де Управленисны таматасы Сергей Воронин бардырганды.

Кенгеше РФ-ни Терроризмге къажуу комитетини аппаратыны таматасы орунбасары Алексей Ковалёв, КъМР-ни Парламентини спикери Татьяна Егорова, Правительствоу баш-

Жамауат тынчыктыны право нызамны сакьлауу органланы ны таматасы орунбасары Александр Рыжов, эмта 232 адам резервде боллукьду. «Бу жумушлагьа дагында энчи къалауурланы,

Энчи магына то тюшоуге къажуу мадарлагьа бурлугьанды. Аны чеклеринде «Пиротехника» операция толтурулады, ол 15 январьга дери бардырыллыкьды. «Биогонлюкде уа жалган продукцияны сатханлары эм башха бузукьлыкьла ючюн 11 адам административ жууалга тарьтылгандыла. 7,8 минг пиротехника зат сыйырлыгьанды» - дегенди ол эмда агьаында назьыланы законсу кесиюге къажуу иш тамамлангьаны билдиргенди.

Докладны ахырында Игорь Ромашкин жамауат кьоркьуусулукь жалчытыуу министрствону аппаратыны къуллукьчулары да къатышырыкьларын, оператив болумга къере тийишли буйрукьла берилликлерин, полициячыла борчларын толтуруугьа хазыр болгьанларын чертгенди.

Жыйылыуда РФ-ни МЧС-ини КъМР-де Баш Управленисны таматасы Михаил Черный да сьелешгенди. Ол а байрамла бардырыллыкь меркьмялада то тюшоуден сакьлануу жумушла, энчи тинтиле бардырылгьанларын, бу ишге жууалы къуллукьчула бла энчи юйрениле къуралгьанларын билдиргенди. «Республикада фейерверклерни жандырыуу алада кьоркьуусулукьну сакьлауу жумушланы толтурулгьанды», - дегенди ол.

Докладланы сюзгенден сора жууалы органлагьа тийишли эсгертиле къабал керюлгендиле.

ТИКАЛАНЫ ФАТИМА.

КЕНГЕШ

Жамауат палатаны гебери ёсе барады, эсгертиулерине власть органла энчи эс бурлагьыла

КъМР-ни Жамауат палатасыны быйыл ахыр пленар жыйылыууда жылы ичинде толтурулган ишни эсгерле чыгарылгьандыла. Сёз жаш тёлюно юйрениуе, келер жыл тамамларга белгиленген жумушланы, жамауат контролну, РФ-ни Президентини айырууу ислеринден баргьанды.

Жыйылыуугьа КъМР-ни Башчысыны Администрациясында ич политика жаны бла управленины таматасы Артем Кажав, КъМР-ни Парламентини Билим беруу, илму эм жаш тёлю политика жаны бла комитетини башчысы Светлана Азиков, палатаны башчысы орунбасарлары Аталаны Жамал, Людмила Федченко да къатышгьандыла.

Палатаны таматасы Хазратали Бердов, жылы ичинде бардырылган жумушланы ислеринден билдире, алгьа, КъМР-ни Башчысы Юрий Коков республикада бу институту даражасын, халкьда этилген хурмет ёсетини, аны законна чыгарууда, эксперт ишде тирлигин белгиленин эсгертенди. «Кабинетледен чыкьмай олтурган чиновникледен эсе сиз иги билесиз халкьны излемлерин. Сиз толтуруган иш бек магыналыды, деген эди Юрий Коков» - деп къошгьанды.

Ол докладьында Жамауат палата биогонлюкде граждандар обществону магыналы институту болгьанын, власть органланы бла халкьны араларында ышангылы байламлыкьланы

жалчытханын чертгенди. Аны шендуюу къаууму уа энчини жыл ишлейди, бу кезиуде уа адамланы жарьыуларын, излемлерин тамамлауугьа бурлугьан кеп магыналы жумушла толтурулгьандыла. Аланы араларында

пленар жыйылыуу болгьанды, алада республиканы культурасыны болуму, гиче эм орталыкь предпринимательствону айнытуу мадарлары, куроорт-рекреация комплекси агьагы юкюне этиуно жоллары сюзюлгендиле. Аны советини кенгешлеринде, ала уа 11 болгьандыла, республиканы жамауатын ётопюнда къайгы этирген шартлагьа къаралгьанды.

Докладчы толтурууу власть органла арт кезиуде Жамауат

Хазратали Александрович жамауат контролну, коммерциалы болмагьан жамауат организацилала болушукьну, толтуруууу власть органлада жамауат осветлени ишлерин игилендириуге бурлугьан жумушланы, адамланы тилеклерин тамамлаууу белгилегенди.

Жылыны ичинде уа палатаны 4

палатаны эсгертиулерине энчи эс буруп башлагьанларын, ала къалай толтурулгьанларын дайында да белгилени элп тургьанларын иги шартха санагьанды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

СВРАТДА: Аталаны Жамал бла Мария Котлярова.

къазакьланы, дружинниклени да тарьтырыкьбыз, битеу да бирге 140-дан аслам адам», - деп къошгьанды министр.

Быйыл а Москвада Кремльде школчулагьа къуралган къуанча республикадан 36 окуучуу къатышырыкьдыла. Игорь Константинович айтылгьа къере, ДПС-ни инспекторлары аланы «Минеральные Воды» аэропортха дери ашырыкьдыла, артка келгендеринде да тоберикдиле.

Республикалы жангы жылгы байрамла уа 27 декабрьден 6 январьга дери Профсоюзланы дворединде боллукьдула. Алагда 1-7 классланы 10 мингден аслам окуучууу келиги белгиленеди. Рождествону байрамьында уа килислада христиандар тереуе бардырыллыкьдыла. «Халкьны кьоркьуусулугьун жалчытыуу жаны бла комплекс план хазырлангьанды, УФСБ бла

бирге профилактика мадарла белгиленгендиле. Жууалпы министрствола, ведомствола, дин организацила бла байламлыкьла да къуралгьандыла», - деп чертгенди министр.

Право нызамны сакьлауучу органла аманлыкьла, экстремизм бла байламлы бузукьлыкьла эгерге боллукь адамланы юслеринден шартланы бир билерине белгиле этгендиле. «Кьоркьуусулукьну сакьлауу жаны бла жорукьла белгиледи, ала хар жылдан да толтуруладыла. Бизни ол жаны бла сынаубуз уллуду», - деп къошгьанды докладчы.

Андан сора да, жолда жоруюно кьоркьуусулугьун жалчытыуу энчи эс бурлады. Ол санда школчуланы жоруюттен транспортну хазырлыгы тинтилгенди, аланы водителлерни бла агьагытуу жумушла толтурулгьанды.

ХУРМЕТЛЕУ

Усталыгьы, жигерлиги, тюз ниетлилиги бла да айырмалыды

Ставрополь крайны губернатору Владимир Владимиров агьаракьлада РФ-ни Конституциясыны юкюне атап, кърал эм жер-жерли саугьаланы беруу жаны бла къуанчылы иш бардыргьанды. Хурметге тийишли болгьанланы араларында «МРСК Северного Кавказа» компанияны башчысыны биринчи орунбасары - тамата инженерни Мисирланы Борис да бар эди. Губернатор агьа «Россеи Федерацияны сыйлы энергетик» деген атны белгисин эм РФ-ни Президентни Владимир Путин къып салгьан шагьатлыкь удостоверенины бергенди, деп билдиргендиле компанияны пресс-службасындан.

«Сиз тюз ниетли, жигер адамласыз, урунуда бийик жетишилмеге жетесиз. Ол себеден къыралыбызны баш Законна къалауурулукьда турасыз деп ышангылы айтыргьа боллукьду. Ата журтубузу даражасын, къолайлыгьын кётюрюуге аслам кюч-къаруу салгьаныгьыз

ночон сау болугьуз! - дегенди Владимир Владимиров, саугьалыкъа тийишли болгьанланы агьагышлай.

Мисирланы Борис энергетика комплекседе 1986 жылдан дери урунады. Ол регионну ара бирсеткер службасын, энергосистеманы сеть эмда ремонт бёлюмлерин къурауугьа, Ставрополь крайны эм саулш Шимал

Кавказы энергетикаларын айнытуугьа кеп къыйын салгьанды. Ол «МРСК Северного Кавказа» компанияны ремонт этиу, техника жумушланы тамамлауу, оператив-технология оюну этиу, электросеть объектлени айнытуу бёлюмлерине таматалыкъ этеди. Аны башчылыгында бек кеп иш жетишилми тамам этиле барды.

УЛБАШЛАНЫ МУРАТ.

Саугьалуу

Тарыхны тинтиуге эмда китапла басмалауугьа уллу къыйын салгьаны ючюн

Къабарты-Малкьар Республиканы Башчысыны Указы бла Котляров Виктор Николаевич, Къабарты-Малкьарны тарыхны тинтиуге эмда андан билими ёсдуюу уллу къыйын салгьаны, жамауат ишге да тире къатышгьаны ючюн «Къабарты-Малкьар Республиканы алында къыйын ючюн» орден биле сыйлангьанды.

В.Н.Котляров 1952 жылда 17 октябрьде КъМАССР-ни Нальчик шахарында туугьанды. 1975 жылда Къабарты-Малкьар къарал университетни буюш, филолог усталыкь алгьанды. 1975 жылдан башлауу «Эльбрус» газетини башчылыкь этгенди. 1999 жылдан башлауу «Эльбрус» журналыны редакциясы» ООУ-ну эмда И.И.В.Котляров китап басманы («Толитервис» Т-ООУ)нун баш редакторуду.

Россеини Журналистлерини союзуну (1975 жылдан бери), РФ-ни Жазуучуларны союзуну (1998 жылдан бери) членди. Къабарты-Малкьарны комсомолуну премиясына (1984), Искусстволаны Европалы академиясыны бек сыйлы саугьасына (2003, Брюссель), КъМР-ни Сыйлы грамотасына (2007) тийишли болгьанды. КъМР-ни сыйлы журналистди (2011), Адыг (Черкес) халкьла аралы илму академияны академигиди (2010).

Юй бийеси китап бирге Шимал Кавказы, ол санда Къабарты-Малкьарны халкьларыны тарь хларьында, этнолингвларьында, ораторларьында, краеведениларьында да 60-дан артыкь китап жазып чыгаргьанды. Олдан аслам конкурсу, ол санда «РФ-ни бек иги китаплары», Хрустальны компас» деген миллет саугьаны да, лауреатыды эмда дипломантыды.

1989-1999 жыллада «Эльбрус» журналы, «Республика» газетге, «Эль-Фа» китап басмагьа башчылыкь этгенди. 1999 жылдан башлауу «Эльбрус» журналыны редакциясы» ООУ-ну эмда И.И.В.Котляров китап басманы («Толитервис» Т-ООУ)нун баш редакторуду.

73,6 миллион сомгьа грантла юлешингенди. Андан 70 миллиону къырал бюджетден,

къалгьаны уа республиканыкъындан берилгенди.

Бизни корр.

Эл мюлк

Фермерлеге себеп болуу

КъМР-ни Эл мюлк министрствосундан билдиргендерине къере, быйыл субсидияла 43 элли фермер молкге берилгендиле. Ала ол ахчаны тийишлисича хайырланьырларына къаты контрол бардырылады. Кыардан болушукь алыр ючюн тийишли къагытланы заманында хазырларга эм ахча не затха къоратылгьында толу билдирге (бизнес-план) керекди. Алай бла быйыл малчылыкьда къармашанлагьа саулдай

Жазылыуу — 2018

ЭКИ-ЮЧ КЮН КЪАЛГЬАНДЫ

Сыйлы жамауат!
Сиз алыкъра ана тилибизде чыкьтырган газетге Жазыламай тура эсегиз, бир амал табыгьыз да, бу къый-матлы жумушну тамамларга къорешигиз. Заман бек аз къалгьанды.

Бизни индексбиз - 51532

ФОРУМ

Социал жумушталы тамамлауда магъаналары уллуду

Бу кюнде республикада коммерциялы болмаган организацияланы (НКО-ланы) форуму өткөндү. Аны КъМР-ни Граждан обществону институттары бля байламлыкка кыруу эмда миллетлени ишери жаны бля управленисы кыруганды. Аны ишине КъМР-ни Жемауат палатасын таматасы Хазретали Бердов, КъМР-ни Парламентини Билим берюу, илму эмда жаш телюно ишери жаны бля комитетини председатели Светлана Азикова, КъМР-де Профсоюз организацияланы биригююнү таматасы Фатимат Амшкова, республиканы билим берюу, илму эмда жаш телюно ишери жаны бля министри орунбасары Феклиданы Солтан, спорт министри орунбасары Заур Жемов да кытышкандыла.

Онгон солго: Анзор Курашинов, Нелеланы Магоммет, Аюлалит Каскылов, Евгений Урядов.

Баш доклад бля башында сагъынылган профильле ведомствону башчысы Анзор Курашинов сөйлөшкөндү. Ол НКО-ланы асламысыны ишери жашуу кылыптыкны ирилдириуге, социал аярлыктык болуруна, миллетлени араларында кыркыуусулукну жалтылууга, аналыкка эмда сабилыкке себеплик этюге, аны бля бирге уа демография болууну ирилдириуге, терроризмди, экстремизмни кыркыууларын азайтууга бурулгандыларын чертип кытышканды. Бу жемауат биригюле Къабарты-Малкыарда да кеслерини жерлерин тапханларын, ала власть органа бля кыты байламлыкка ишленгенлерин белгилеп, ол ага шактыга белгил тарихи да келтиргенди: КъМР-ни Юстицияны ведомствосун билдиргенге көрө, 2017 жылы биринчи январьна республикада 917 организация эсепде болганды. Былтот ол заманга уа ала 900 эдиле.

алагъа НКО-ланы келечериги да тири кытышкандыла. Миллетлени араларында келишююнүкю коюндириуге бурулган торлюторню программага муниципал районлада бля шахар округлада да ишлейдиле.

Анда сора Анзор Владимирович РФ-ни Президентини буйрукларын толтурууну чеклеринде коммерциялы болмаган организациялада ишленгенлине усталыкларын көтюрюню курслары жыл сайын бардырылгандыларын да айтканды. Миллетле эмда динле аралы халпа бля байламлы болгун кырал эмда муниципал кыулукчулагъа да аллай кураланы эки кезюю бардырылганды. Муслиманланы дин управленисы уа иймманланы билимлерин өздоруоно системасы кыруганды.

Социал жумуш бля кюрөшкөн НКО-лагъа кыралны жанында себеплик этилгенди да айтканды докладчы. Шимал Кавказда Къабарты-Малкыар бөш жылны ичинде субсидияла санын өстюрди, аны болушлукка болгандын да чертгенди. 2012 жылдан бери конкурс сайлаула кере 96 094,07 минг сом берилгенди. Ол ачкыга 267 проект ишашауда бардырылгъа кылдан келгенди.

Субсидияла алгун НКО-ланы санын өстюрди, аны болушлукка болгандын да келтиргенди. Халкыга социал жумуш ала аслом этилгенди. Быйыл да 16 социал

магъаналы проектти толтурурга 4 790,00 минг сом бөлүнгөндү, -дегенди докладчы.

Республиканы грант программалага, ол санда «Президент грантла» конкурса, кытышуу юсюндөн айта, Анзор Курашинов завкала берюу жаны бля тириклик быйыл да сакланганын чертгенди. Аладан битеу да 54 организация заявка берген эди да, онусу субсидиялагъа тийиш болганды. Алагъа 25 414 091,3 сом юлюшкөндү.

2014 жылдан бери управлени социал жаны бля ишленген НКО-ланы (Къабарты-Малкыар Республиканы бюджеттенден ача болушлук алгандыларын) реестрин бардырады, ол жыл сайын жангыртылады. Быйлыны 20 декабрине ала 169 организация жазылганды. Андан сора да, НКО-ланы ишлерини мониторинги ай сайын бардырылады. Алай бля 2016 жылда 250 иш тамамланганын эсе, быйлыны он бир айына ала 230-дан аслам болганды, -дегенди управлени башчысы.

Быйыл кыралы жангычылыкка бля болгандылары юсюндөн айта, ол РФ-ни правительствосуну бегили бля коммерциялы болмаган организацияланы социал магъаналыга санауну, алай биригуилени реестрин бардырыууну жоруклары, токташдырылгандыларын эсептенденди. Жемауат организацияланы социал магъаналыга санауну

юсюндөн онуну РФ-ни Юстиция министрствосу чыгарды.

«Кесиги көргөнгөндө, республикада коммерциялы болмаган сектору айнытуу жаны бля көп иш тамамланганды. Болса да анык айнытп, кенгирит ючюн да алыккы көп зат этерге керек болууду» -деп бошоганды докладчы Анзор Курашинов.

Бзы бля сөз КъМР-ни Жемауат палатасыны председатели Хазретали Бердовга берилгенди. «НКО-ла кыралны чынтык партнёрлары болгандыла. Бир-бир заманлада уа адамланы излемлерин онучу структураладан эсе иги кыруулайдыла. Ол сейр да тойюлдү, нек дегенде ол биригюле адамла кы жуугураккыдыла, аланы сорулганын терекер жууап табдылар» -дегенди ол.

Аны оюмуна көрө, Къабарты-Малкыарда жаңдуулар, социал реабилитация, ёсөп келген төлөк аден-кылыккыга юйрютю, волонтерлик эмда аллай башка жумушталы саны биле-биле көбөйгөндү. Ол РФ-ни Президентини Владимир Путини бу сөзберин юлгөкө келтиргенди: «Адамланы анылай, алагъа ишана билриге керекди, ма ол заманда гичче эгинчиде, уллу шахарда да жашаууна ишине алгъа баруу ючюн кыайгылыккыдыла, аны тамамлауу молжары да керлюсюрюкюле».

Фатимат Амшкова уа кесини сөзюнде ёсөп келген төлөк баш магъана бергенди. Жаш адамланы профсоюз ишге тири кытышдырылгъа, юйретирге кереклисин чертгенди. Андан сора форумга келгенге секциялада илгенди. Ала эки индустриле «Граждан обществону институтларын айнытуу» эмда «Республикада волонтер кымындауу кенгиртүү».

Секциялада ишле бошоганды сора хачынууну жумуш да тамамлангандылар. Коммерциялы болмаган жемауат организациаланы, ачы адамланы тири ишленгерин ючюн управление, бир-бир министрствола бля ведомствола грамотага, белгиле бля да сауылагандыла.

ХОЛАПАНЫ Марзият.
Суратын автор алганды.

Окытуу

«Кыралыбызны тамблагъы кюню бююнню сабийлени кълондагы»

Къачон ачылыккыдыла биягы яслиле? Ректорланы жутлукларын кырал тохтатырга болууду? Бизни сабийлерибиз тюз сөлөсе нек билмейдиле? Аланы эм башха затланы юсеринден «Аргументы и факты» газетини баш редактору Игорь Черняк бля ушагъу РФ-ни билим берюу эм илму министри Ольга Васильева халпарлаганды.

Ольга Юрьевна, шендоголю мектеплени кыаллай

мурдорну уа жалаңда окыууну бирча стандартлары эм билим берюуге келишкен экспертизаны өтген дерсликени эки-юч линейкасы (тюрлюсю) бераллыккыдыла. - Келигиз, окыу китапаланы юсеринден толурак айтмайык: нек жетишпейди шендого алагъа?

Стандартланы сурамларына келишкен, тийишли башларындан (содержаниясында) солора да, алагъа тынгылы халпарграфин, газет кытыгы болмай, дагыда камчестову суратта жетишмейдиле. Андан сора да, дерсликеле экспертизаны илмууну жетишмеллерини кез кырамы бля этерге тийишлиди, нек дегенде ол сферда 20-25 жылны ичинде болгун тюрленген окыу китаплада ахырсы бля да, нек жаны бля да айтмайды.

Бюгонлюкде мектепде окыу тарихин эркинлик берилген дерсликени асламысында халата бек келдюле. Аланы бир-бирлери юколлокулдиле, бирсилери уа -кыркыуула.

Советлени кезюнде билим берюуну, бюгонлюк, россияйи окытуу бля тынгылдырдык, сиз кырасыны сайларкы эдигиз? - Школ билим берюу - ол терк окууна, кезюно жумуп ачыкчы торпенламалыккы, жаны болгун организамчды. Аны себепли тарыхда жалаңда бир кере туюб кылмагун революцияны жангычылыкка бир игиликке да келтиргендедиле. Бу белюмде уа бютонда - бир заманда да угъай.

Билим берюу кыралыга стратегия магъаналы борчланы толтурууда. Бюгонлюк сабийле - ала тамблагы кыралны кыаллай болуугуну онучун этерик инсанлагдыла. Он-онбеш жылдан жалаңда алагъа керек кыраллыккы келир заманыбыз, тынлыккы кыраллыккы да.

Аны себепли окытуу системда хар торлюни да бош алай угъай, сагъыш, акъыл бля, тынгылы оюмлап, алай этилриге тийишлиди. Бизде 42-ден аслам мектеп барды, кырал да эркинди билриге алада нек бола турганын. Биз бусагъа чыгъарабыз. Анга уа билими, окуулу болурга да тийишлиди!

Аны ючюн хар сабий да алгун мурдорлу билим берюу алаңы барысына да кюлпундан келпирча, качестволу, андан сора да, битеуене уа тегн болурга керекди. Ол

анылап, аны терен мурдорну бирча стандартлары эм билим берюуге келишкен экспертизаны өтген дерсликени эки-юч линейкасы (тюрлюсю) бераллыккыдыла.

Келигиз, окыу китапаланы юсеринден толурак айтмайык: нек жетишпейди шендого алагъа?

Стандартланы сурамларына келишкен, тийишли башларындан (содержаниясында) солора да, алагъа тынгылы халпарграфин, газет кытыгы болмай, дагыда камчестову суратта жетишмейдиле. Андан сора да, дерсликеле экспертизаны илмууну жетишмеллерини кез кырамы бля этерге тийишлиди, нек дегенде ол сферда 20-25 жылны ичинде болгун тюрленген окыу китаплада ахырсы бля да, нек жаны бля да айтмайды.

Бюгонлюкде мектепде окыу тарихин эркинлик берилген дерсликени асламысында халата бек келдюле. Аланы бир-бирлери юколлокулдиле, бирсилери уа -кыркыуула.

Советлени кезюнде билим берюуну, бюгонлюк, россияйи окытуу бля тынгылдырдык, сиз кырасыны сайларкы эдигиз? - Школ билим берюу - ол терк окууна, кезюно жумуп ачыкчы торпенламалыккы, жаны болгун организамчды. Аны себепли тарыхда жалаңда бир кере туюб кылмагун революцияны жангычылыкка бир игиликке да келтиргендедиле. Бу белюмде уа бютонда - бир заманда да угъай.

Билим берюу кыралыга стратегия магъаналы борчланы толтурууда. Бюгонлюк сабийле - ала тамблагы кыралны кыаллай болуугуну онучун этерик инсанлагдыла. Он-онбеш жылдан жалаңда алагъа керек кыраллыккы келир заманыбыз, тынлыккы кыраллыккы да.

Аны себепли окытуу системда хар торлюни да бош алай угъай, сагъыш, акъыл бля, тынгылы оюмлап, алай этилриге тийишлиди. Бизде 42-ден аслам мектеп барды, кырал да эркинди билриге алада нек бола турганын. Биз бусагъа чыгъарабыз. Анга уа билими, окуулу болурга да тийишлиди!

Аны ючюн хар сабий да алгун мурдорлу билим берюу алаңы барысына да кюлпундан келпирча, качестволу, андан сора да, битеуене уа тегн болурга керекди. Ол

Жылга, адамга, кыдарла

АЗИКАТ

Алгъараккылада бир тишируу, телефон бля сөлөшип, былай айтды: «Бизни Акъ-Суу элбизде сейр кыдарлары болгун адамла жашайдыла. Аланы бири бля жоюлгуп, халпары тынларыгыны сие эдим. Мен Бачиланы Азиятны юсюндөн айтма. Ол шакты айырылганды. Кыруу барды, аладан туугъаңла да алты болдыла. Кыяйлыккы керюор ючюн да кырмаганды. Агасыны жети кырандыла, биринден кыалгандылар, урушда жоюлгандыла. Анга бир тубөсөн, а ол кейнги кырген, билген адамды» -дегенден кейн Азъ-Сууга Батланма. Бачиланы Азиятны юю эли администрациясыны жанындады. Улуу кыра кыбак эшикеле, эркин кенг арбаз, эки уллу журт эмда окма жасалгун жампала...

заманчыда айрылгун эдиле. Болсада Хажимуса кызын атып кырмаганды, кеси ауушуну дайым да жоюлуп, кюлпундан келгенчи болушлук этил турганды.

Атам окыулу эди да, көп кыулуккыла ишленгенди, -деп халпарыды Азикат. Ол кеси урууну кырандышын таматасы болганды. Уруш фермалары алында уа малчы башчыга башчылык этил турганды. Фронхта да биринчи юн окууна кетген эди. Украинада кызауаталдан биринде жаралы болуу, аны Новороссийке госпиталыга элтиргенден билеке.

Немисли фашистле тенгиз жагъада шахарга жууккылашаңларында уа, саузуланы юйлерине жибердиле. Алай атам, манга болгун кимге болганды деп, кылозюлук этил, колхозга чыгыш ишленгенди. Ол заманда мен ючюню класса баргун кызычык эдим. Атам, бизге келип, бешеримни керюп, мени ерге-ерге атып кыууанганы эсмедим.

Алай кызыгъа окыурга тошмелди: аммамы ёлоп, анасыны оналтыжылыккы эгечи уа кеси жангы кыалгун эди да: «Аны ючюн кере керекди, сен да иште бар, хайыр келтир», - деп кыюуды ансы. Ол заманда уа ишленгенге бурдайдан - 600, ишлемегенге 300 грамн бери эдиле. Не амалы бар эди, ош шахарда фабрикага барып, ишлеп башлады.

Орта Азиядан кыайтып келгенден сора уа кызы колхозга кирди. Ийнек саууучула жетмейдиле деп, аны фермага жибердиле. «Мен а хайыуаны кыяйсы жанында олтургугъа керек болганын окууна билемгенге. Мындан көчюпюно гичче эдим, Орта Азияда уа шахарда тургъабыз. Чөгетими алып, ийнекни туюбюно олтургуп, ол бир кесек тепенгей окуна, өрп келпир кыгъа эдим. Көп кыяйналганды, болсада юйренгенге. Бир кесекден башха кызылдан артка кыалмай ишленгенге», -деди сөз нөгери.

Аны жигер урунганына уа көп майдаллалары, грамоталары да шактылыккы эдиле.

Казикатны эрге да бердиле. Ол Алийланы Якубу жашы Какой бля эки кызы, эки жаш да ёсдюредиле. Бюгонлюкде аланы хар бири да юйорлю болуп, бирер жерде ишлеп, башларын кечиндирдиле, сабийле, туудукла ёсдюредиле. Роза бля Аминка Прохладныйде жашайдыла. Сафар Нальчикде предпринимательди, Омар а Салехарда предпринимательди биринде талай адамга башчылыккы этеди.

Бюгонлюкде ананы жюрюгин бир зат бля да кыяйнамас, аны келюн нек этил да кюрюор ючюн жашлары, кызылары да кыоларындан келгени аямдайдыла. Омар ишден эки юннеге бек болса окууна, самолёт бля жетп келир. Туудуклары да ыналганды келюн алыр ючюн кыяймайдыла. Аланы иги окуучулары, кеслерин тал жюрюктенлери ынагъа уллу сауыгады.

Салехардада жашы оруслу кызыны келтиргенденде да, огурулу кыралта аңа угъай демедиле. Какой а алтын жоюзюно кыюуна салганында, ол: «Ма энди, керти да тауу келип болду», - деп, кууандыргун эди. Бюгонлюкде ол тауна иги аңгалайды, эки кызыны уа шакты сөлөшөдиле. Узак жерде тауу болгандыларын унутмайдыла. Ол да бек кыуандырады

ынаны.

Азикат кесини жашауунда кыуанч, бушуу да сынар ючюн кыламыганды. Кичини кыюуна кырамай, кеси арыймай-талмай ишленги бля ючюн болганды, сабийлени ёсдюорюп, аланы да юйорлю этгенди. Бюгон кыюунда келинине кууангып жашайды. «Ол манга кызылыккы этеди», - дейди.

«Мен былтаны ахшылыгыны, ден жашгун сунуп турма кесини алай бир жылны. Мени тенгшилден кыаллай бир адам ауушканды. Баш ием да он жыл мындан алай дунгасыны алшыханды. Орамга чыккъсам, бары да жаш адамла, олтуруп халпар айтырчала, зотте заманарыбызны эстеричрала кылмагандыла, жарсуругъа», -дейди Азикат.

Шабат, ыйкы кюнде, байрамла да кызылары, жашлары, туудуклары, аладан туугъаңла да Азиятны жоюлай уллу арбазга жиыйылдыла. Омар да Жангы жылы алында келпир кыалмауучуду. Сора анасыны оюунда намы орнатыр, кызылары уа аны жасарла. «Былтот уа жаш жалгун теректик келтиргенди. Аны юсюндөн а кыар акъыгана болуп, бир сейирлик, бир аруу эди. Анга уа туудуккугъутому тазо кырадыды да, мен аңа берип кырма», -деп ышарады огурулу ына.

ДАЛПАТЛАНЫ Марзият.
СУРАТА: Азикат туудугу Хажимов.

Суратын автор алганды.

Жазылыгыз! Бу тапды!

Федеральное государственное унитарное предприятие «ПОЧТА РОССИИ» ФСП-1
Бланк заказа периодических изданий

АБОНЕМЕНТ На газету _____ (Индекс изданий)

Заман _____ Количество комплектов _____

На 20 _____ год по месяцам

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Куда: _____ (Почтовый индекс) _____ (адрес)

Кому _____

Линия отреза _____

ПВ _____ место _____ литер _____

На газету **Заман**

Стоимость	подписки каталожная	руб. коп.	Кол-во комплектов
	предварительная	руб. коп.	

Почтовый индекс _____ город _____ село _____

код улицы _____ район _____ улица _____

дом _____ корпус _____ квартира _____

Фамилия И.О. _____

